

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการใ้แบบสอบถามจำนวน 100 ข้อ แบ่งข้อมูลออกเป็น 6 ส่วน คือ ก้านร่างกาย ก้านส่วนบุคคล ก้านศีลธรรมจรรยา ก้านครอบครัว ก้านสังคม ก้านการวิจารณ์ตนเอง แบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกคือ เอกลักษณ์ เพื่อต้องการทราบว่าเด็กกำพร้ามีภาพรวมในด้านต่าง ๆ อย่างไร ส่วนที่สอง ภาพรวมที่มองนั้นตนเองพึงพอใจหรือไม่ และประการที่สามมีพฤติกรรมการแสดงออก สอดคล้องกับส่วนที่หนึ่งและสองหรือไม่อย่างไร ข้อมูลทั้งหมด 100 ข้อ จะวางสลับข้อ กันไปหมด เพื่อไม่ต้องการให้เด็กกำพร้าทราบว่า เราจะวัดอะไร จากตัวของพวกเขา การแจกแบบสอบถาม ทำที่สถานที่แห่งเดียวกัน คือ บ้านสอยดาว และเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน และผู้ทำวิจัยจะอธิบายให้ทราบโดยละเอียดก่อน จึงให้ลงมือทำโดย ชีคเครื่องหมาย ลงในช่องที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงช่องเดียว ซึ่งเป็นแบบ Likert Scales) เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วทำคะแนนออกมาเป็นร้อยละ ข้อมูลมี 3 ส่วน คือ เด็กกำพร้า พี่เลี้ยงของเด็กกำพร้า และผู้ทำวิจัยแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน

การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยเด็กกำพร้า โดย ไม่เป็นทางการ มีการสังเกต สัมภาษณ์ในสถานการณ์นั้นโดยตลอด ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร พิจารณาจากหลาย ๆ ด้าน แล้วนำมาประกอบกันเป็นความสัมพันธ์ ทั้งหมด ซึ่งรายละเอียดเสนอในบทที่ 3 เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี นำข้อมูลที่ใ้จากการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาประกอบการพิจารณาการศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับตนเองของเด็กกำพร้าในด้านต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1. ก้านร่างกาย (Physical Self)จากการวิจัยเชิงคุณภาพจะเห็น ได้ว่า เด็กกำพร้าทั้งหญิงและชายต่างก็มองเอกลักษณ์ทางร่างกายของตนว่าเป็นส่วนใหญ่ แต่เด็กหญิงทั้งสองกลุ่มอายุจะสนใจร่างกายของตนมากกว่าเด็กชาย ทั้งเด็กหญิงและ เด็กชายทั้งสองกลุ่มจะมองร่างกายของตนแข็งแรง หน้าตาสวย ผิวพรรณดี ไม่ค่อย เจ็บป่วย

ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ เด็กกำพร้าจะตอบในแบบสอบถามว่า มองร่างกายของตนที่ทั้งหญิงและชาย แต่กลุ่มเด็กหญิงอายุ 12-15 ปี จะมองตนเองดีกว่ากลุ่มเด็กชายรุ่นเดียวกัน ส่วนกลุ่มเด็กชายอายุ 16-20 ปี จะมองตนเองดีกว่ากลุ่มเด็กหญิงรุ่นเดียวกัน

ความพึงพอใจ (Self Satisfaction) จากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็กหญิงและเด็กชายทุกกลุ่มอายุจะมีความพึงพอใจต่อร่างกายของตน แต่ในกลุ่มเด็กหญิงยังอยากจะสูงหรือผอม อยากเปลี่ยนบางส่วนของร่างกายของตน เพื่อให้รู้สึกดีขึ้น ส่วนในเด็กชายทั้งสองกลุ่มอายุ พึงพอใจร่างกายของตนอยู่แล้ว ไม่ค่อยสนใจกับการอยากเปลี่ยนบางส่วนของร่างกายเท่าใดนัก ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณจะเห็นได้ว่า เด็กหญิงและชายทุกกลุ่มอายุจะพึงพอใจร่างกายของตน โดยเฉพาะกลุ่มเด็กชายอายุ 16-20 ปี มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

พฤติกรรมที่แสดงออก จากการศึกษาเชิงคุณภาพ เด็กหญิงจะสนใจต่อการระมัดระวังสุขภาพของตนมากกว่าเด็กชาย พยายามระมัดระวังตนเองให้มากขึ้น มองแต่การเล่นกีฬาคำนึงถึงความสนุกสนานมากกว่าที่จะทำให้รูปร่างสวย เด็กชายทั้งสองกลุ่มอายุจะสนใจการเล่นกีฬามากกว่าเด็กหญิง ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณพบว่า เด็กกำพร้าทุกคนทั้งหญิงและชายจะตอบว่า คนมีพฤติกรรมการแสดงออกทางร่างกายดีทั้งหมด

2. ด้านศีลธรรมจรรยา (Moral Ethical Self) จากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่าเด็กหญิงและชายจะมองด้านศีลธรรมจรรยาของตนไม่คืบคั้น เด็กหญิงและชายต่างก็ยอมรับว่าไม่ค่อยเคร่งศาสนา ซื่อสัตย์พอสมควร เลวบ้างดีบ้าง ไม่ค่อยมีศีลธรรมจรรยา แต่ข้อมูลเชิงปริมาณ เด็กหญิงและชายทุกกลุ่มอายุจะตอบว่า คนมีศีลธรรมจรรยาคนข้างดี โดยเฉพาะกลุ่มเด็กชายอายุ 12-15 ปี จะตอบถึงร้อยละ 100 ส่วนกลุ่มที่น้อยที่สุดคือ กลุ่มเด็กชายอายุ 16-20 ปี เพียงร้อยละ 50 เท่านั้น

ความพึงพอใจ จากการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่าเด็กหญิงและเด็กชายโดยส่วนใหญ่จะพึงพอใจศีลธรรมจรรยาของตน ทุกกลุ่มอายุพึงพอใจที่ไม่ค่อยเคร่งศาสนา หากจะไม่ประพฤติตามข้อบัญญัติทางศาสนาจะไม่รู้สึกว่ามีผิด พึงพอใจในความ

ประพจน์ของคนเป็นส่วนใหญ่ แต่ข้อมูลเชิงปริมาณในบทที่ 4 เด็กกำพร้าจะตอบว่าคน
พึงพอใจศีลธรรมจรรยาของคนเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กหญิงอายุ 12-15 ปี
และกลุ่มเด็กชายอายุ 16-20 ปี ซึ่งตอบว่าคนพึงพอใจศีลธรรมจรรยา ถึงร้อยละ 100

พฤติกรรมที่แสดงออก จากการศึกษาคงคุณภาพ พบว่าเด็กหญิงและ
ชายทุกกลุ่มอายุ ยอมรับว่ามีพฤติกรรมที่แสดงออกทางศีลธรรมจรรยาไม่ค่อยดีนัก
กล่าวคือ ยังขาดการปฏิบัติตามหลักศาสนา ไม่ได้ทำสิ่งที่ถูกต้องเสมอ ใช้วิธีการที่ไม่
ถูกต้องเพื่อต้องการให้งานดีขึ้น มีความลำบากในการที่จะทำสิ่งที่ถูกต้อง ส่วนข้อมูล
เชิงปริมาณ พบว่าเด็กกำพร้าทั้งสองกลุ่มอายุจะตอบแตกต่างกัน กลุ่มเด็กชายอายุ
12-15 ปี มองว่าพฤติกรรมที่แสดงออกทางศีลธรรมจรรยาของคนไม่ค่อยดี กลุ่ม
เด็กหญิงรุ่นเดียวกันจะตอบมองตนเองทั้งหมด ส่วนกลุ่มเด็กหญิงและชายอายุ 16-
20 ปี มองพฤติกรรมที่แสดงออกทางศีลธรรมจรรยาของคนดี ไม่แตกต่างกันมาก
คือ ร้อยละ 50-60 เท่านั้น

3. ส่วนบุคคล (Personal Self) จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็กกำพร้า
ส่วนใหญ่จะมองค่านิยมส่วนบุคคลของคนดี เป็นคนร่าเริง ไม่เกลียดชังผู้อื่น แต่ใจร้อน
โมโหง่าย ใครทำอะไรไม่พอใจจะแสดงออกอย่างเปิดเผย ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ
เด็กทุกกลุ่มอายุจะตอบว่าคนมีเอกลักษณ์ทางค่านิยมส่วนบุคคลดี โดยเฉพาะกลุ่มชาย-หญิง
อายุ 12-15 ปี และกลุ่มชายอายุ 16-20 ปี ที่ตอบถึงร้อยละ 100

ความพึงพอใจ (Self Satisfaction) จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็ก
กำพร้าทั้งหญิงและชาย โดยส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจค่านิยมส่วนบุคคลของคน โดยเฉพาะ จะ
มองว่าตนเองเป็นคนร่าเริง แม้ว่าจะโมโหง่าย ไม่ค่อยพึงพอใจสภาพที่เป็นอยู่ ยาก
ให้ตนเองเก่งกว่านี้ มีความสามารถมาก ยากให้คนอื่นชื่นชมตนว่าเก่ง ส่วนข้อมูล
เชิงปริมาณจะแสดงให้เห็นว่า เด็กกำพร้าทั้งกลุ่มเด็กหญิงและเด็กชาย ต่างก็พึงพอใจ
ค่านิยมส่วนบุคคลของคนเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กหญิงอายุ 12-15 ปี และกลุ่ม
เด็กชายอายุ 16-20 ปี มีความพึงพอใจค่านิยมส่วนบุคคลของคนถึงร้อยละ 100

พฤติกรรมที่แสดงออก จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็กกำพร้าทั้งหญิงและ
ชายทุกกลุ่มอายุจะยอมรับว่าคนแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้พอสมควร แต่ต้องมีที่ปรึกษา ไม่
ยอมรับฟังคำคำเหน็ดเหนื่อยจากเพื่อนหรือรุ่นพี่ บางครั้งไม่ค่อยสนใจกับปัญหาที่กำลัง

เด็ชญอยู่ เปลี่ยนใจบ่อยครั้ง ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณจะแสดงให้เห็นว่า เด็กชายอายุ 12-15 ปี ที่มองพฤติกรรมที่แสดงออกคานส่วนบุคคลของคนไม่คื ส่วนกลุ่มเด็กหญิง อายุ 12-15 ปี และกลุ่มชายอายุ 16-20 ปี มองพฤติกรรมที่แสดงออกคานส่วนบุคคล สูงที่สุด

4. คานครอบครัว (Family Self) จากข้อมูลเชิงคุณภาพเด็กก่าพว่า หญิงและชายมีความคิคคานครอบครัวของคนไท้แกมุนิธิในแง่ไม่คื กล่าวคื เด็กก่าพว่า ไม่ชอบการปกครองของรุ่นพี่ ที่เอาแต่ใจตนเอง ซาคความยุติธรรม ซาคความเข้าใจ เด็ก ๆ ปกครองแบบใช้อานาจ ทำให้ครอบครัวไม่มีความสุข เด็กหญิงจะมองเอกลักษณ ทางครอบครัวของคนไม่คื มากกว่าเด็กชาย ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณจะแสดงให้เห็นว่า เด็กชาย-หญิงทั้ง สองกลุ่มอายุ ทอบว่าคนมีเอกลักษณทางครอบครัวคื เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กชายทั้ง สองกลุ่มอายุจะมองเอกลักษณทางครอบครัวของคนคืมากที่สุด

ความพึงพอใจ (Self Satisfaction) จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็ก ก่าพว่าหญิงและชายส่วนใหญ่ไม่คอยพึงพอใจและความสัมพันธ์ในครอบครัว การปฏิบัติงาน คอครอบครัว ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่ และรุ่นน้อง ความพึงพอใจนี้จะพบในเด็กหญิง มากกว่าเด็กชาย ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณแสดงให้เห็นว่า เด็กก่าพว่าทุกกลุ่มอายุทั้ง หญิงและชายทากก็ทอบว่าคนมีความพึงพอใจคอครอบครัวของคิน

พฤติกรรมที่แสดงออก จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็กหญิงและชายจะมี ความคิคเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกคอครอบครัวในแง่ลบ กล่าวคืมักมีเรื่อง ทะเลาะกับครอบครัวของคินบ่อย ๆ ไม่คอยช่วยงานของครอบครัว ไม่ประพฤคิน ความที่ครอบครัวต้องการให้ท่า ซึ่งจะพบในเด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย ส่วนข้อมูลเชิง ปริมาณ เด็กหญิงและเด็กชายทั้ง สองกลุ่มอายุจะทอบว่าคนมีพฤติกรรมการแสดงออก คอครอบครัวในแง่คืเป็นส่วนใหญ่

5. คานสังคม (Social Self) จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็กก่าพว่าทั้งหญิง และชายส่วนใหญ่จะมองเอกลักษณทางสังคมของคินในคานคื กล่าวคื เป็นมิตรกับทุกคน เข้าสังคมพอสมควร เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนบ้าน ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า เด็ก ก่าพว่าทั้งหญิงและชายทุกกลุ่มอายุทอบว่าคนมีเอกลักษณะทางสังคมคื โดยเฉพาะกลุ่ม

ชายอายุ 12-15 ปี - 16-20 ปี และกลุ่มเด็กหญิงอายุ 16-20 ปี ที่มองเอกลักษณ์ทางสังคมของตนดี ถึงร้อยละ 100

ความพึงพอใจ (Self Satisfaction) จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็กกำพร้าทั้งหญิงและชายมีความไม่พึงพอใจในค่านิยมของตน ต้องการให้ตนเป็นที่มียุวกเพื่อนสมาคมมากกว่านี้ มีกิจกรรมรยาทักต่อบุคคลอื่น ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มเด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ เด็กกำพร้าส่วนใหญ่จะตอบว่าตนไม่ค่อยพึงพอใจค่านิยมของตน มีเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่พึงพอใจต่อสังคมของตนคือ กลุ่มชายอายุ 16-20 ปี

พฤติกรรมที่แสดงออก จากข้อมูลเชิงคุณภาพเด็กกำพร้าทั้งหญิงและชายส่วนใหญ่จะมองพฤติกรรมที่แสดงออกของตนในค่านิยมดี กล่าวคือ รู้สึกเป็นกันเองกับบุคคลอื่น กล่าวพูดกับคนแปลกหน้า แม้มกลุ่มเด็กหญิงจะเข้าใจบุคคลอื่นยากกว่ากลุ่มเด็กชายบ้าง ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ เด็กกำพร้าจะตอบพฤติกรรมทางสังคมของตนดีทุกกลุ่มอายุทั้งหญิงและชาย สัดส่วนไม่แตกต่างกัน

6. การวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง (Self Criticism) จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็กหญิงและชายทุกกลุ่มอายุ ส่วนใหญ่จะยอมรับตนเองว่าเป็นคนโง่ซวย ไม่ได้พูดความจริงเสมอ หงุดหงิดง่าย ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ เด็กหญิงและเด็กชายทุกกลุ่มอายุ มองเอกลักษณ์เกี่ยวกับการยอมรับตนเองไม่แตกต่างกันมาก ซึ่งประมาณร้อยละ 50-60 เท่านั้น

ความพึงพอใจ (Self Satisfaction) จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็กกำพร้า เด็กหญิงและเด็กชายทุกกลุ่มอายุ ส่วนใหญ่จะพึงพอใจต่อเอกลักษณ์การยอมรับตนเอง ซึ่งเด็กกำพร้าจะนับตามบาง ทลกเรื่องลามก ไม่ชอบคนที่รู้จักบางคน ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ เด็กกำพร้าตอบแตกต่างกัน กล่าวคือ เด็กชายอายุ 12-15 ปี ไม่พึงพอใจต่อการยอมรับตนเอง เด็กหญิงอายุ 12-15 ปี และ 16-20 ปี พึงพอใจเพียงร้อยละ 60 เท่านั้น ส่วนกลุ่มเด็กชายอายุ 16-20 ปี จะพึงพอใจต่อเอกลักษณ์การยอมรับตนเองมากที่สุด

พฤติกรรมที่แสดงออก จากข้อมูลเชิงคุณภาพ เด็กกำพร้าทั้งเด็กหญิงและเด็กชายทุกกลุ่มอายุ ส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมแสดงออกด้านการยอมรับตนในค่านิยม

คือ อยากรู้อยากเห็นแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ผลักดันประกันพุง บางครั้งบางครั้ง ส่วน
ข้อมูลเชิงปริมาณ เด็กหญิงและเด็กชายทุกกลุ่มอายุจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกดีเป็น
ส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มชายอายุ 16-20 ปี จะมีพฤติกรรมแสดงออกดีมากที่สุด

จะเห็นได้ว่าข้อมูลที่ได้อาจการศึกษาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีทั้งในแง่
บวกและแง่ลบ บางท่านผู้ทำวิจัยสังเกต สัมภาษณ์ ได้ผลตรงกับข้อมูลที่เด็กกล่าวตอบ
เอง และบางท่านจะได้รับผลตรงข้ามกัน เช่น ท่านศิลปกรรมจรรยา ท่านครอบครัว
ท่านส่วนบุคคล ท่านสังคม ผู้ทำวิจัยได้เลือกข้อมูลที่ได้อาจการศึกษาเชิงคุณภาพเป็น
เกณฑ์ ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่ได้อาจการศึกษาเชิงปริมาณ เด็กกล่าวตอบแบบสอบถาม
ที่ค่อนข้างตายตัวทางท่านใดท่านหนึ่ง (ผู้ตอบถูกบังคับให้เลือกคำตอบหนึ่งในห้าของ
Likert Scale) นอกจากนั้นเด็กกล่าวบางท่านไม่ตั้งใจตอบ และต้องการให้คำตอบ
ที่ได้ออกมาในท่านบวก แต่จากการสังเกตและพูดคุยกับเด็กกล่าวไว้ในขณะที่ผู้ทำวิจัย
ได้เข้าไปศึกษาใช้ชีวิตในมูลนิธิ ทำให้ได้ข้อมูลโดยที่เด็กกล่าวไม่รู้ตัว ซึ่งเป็นข้อมูล
จากสภาพความเป็นจริง บางครั้งเด็กกล่าวอาจจะมีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงไปได้
บ้างตามสถานการณ์ต่าง ๆ แต่ข้อมูลจากการสังเกตและใช้ชีวิตใกล้ชิดกับเด็กกล่าว
ทำให้เข้าใจถึงการปรับเปลี่ยนทางความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ภาพที่
สมบูรณ์ขึ้นเกี่ยวกับเด็กแต่ละคน ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพจะช่วยทำให้ได้
ข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้นในการวิจัยนี้

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ของ เด็กกล่าว ในการวิจัยฉบับนี้
ตัวแปร อายุ และเพศ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความคิดของเด็กมากที่สุด แต่ยังมี
ตัวแปรอื่น ๆ ที่ควรจะนำมาศึกษาต่อไปว่ามีอิทธิพลมากน้อยเพียงใดกับความคิดเห็น
เกี่ยวกับตนเองของเด็กกล่าว ที่เห็นชัดคือตัวอย่างเช่น ตัวแปรเรื่องลักษณะการ
อบรมของพี่เลี้ยง สภาพสังคม การศึกษา เป็นต้น

